

Bruxelles, 31.10.2019
COM(2019) 559 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Acțiuni pregătitoare pentru sporirea nivelului de ambiție pe termen lung
Raport intermediar privind politicile climatice ale UE în 2019**

{SWD(2019) 396 final}

1. ÎNDEPLINIREA ANGAJAMENTELOR INTERNAȚIONALE ALE UE

Elaborarea unei viziuni pentru obținerea neutralității climatice până în 2050

În noiembrie 2018, Comisia Europeană și-a prezentat viziunea strategică „O planetă curată pentru toți”¹. Această strategie arată modul în care Europa poate arăta drumul de urmat către neutralitatea climatică prin investiții în soluții tehnologice realiste, prin responsabilizarea cetățenilor și prin alinierea acțiunilor în domenii-cheie, cum ar fi politica industrială, finanțele sau cercetarea, asigurând în același timp echitatea socială pentru o tranziție echitabilă. Figura 1 arată o modalitate fezabilă de obținere a neutralității climatice până în 2050.

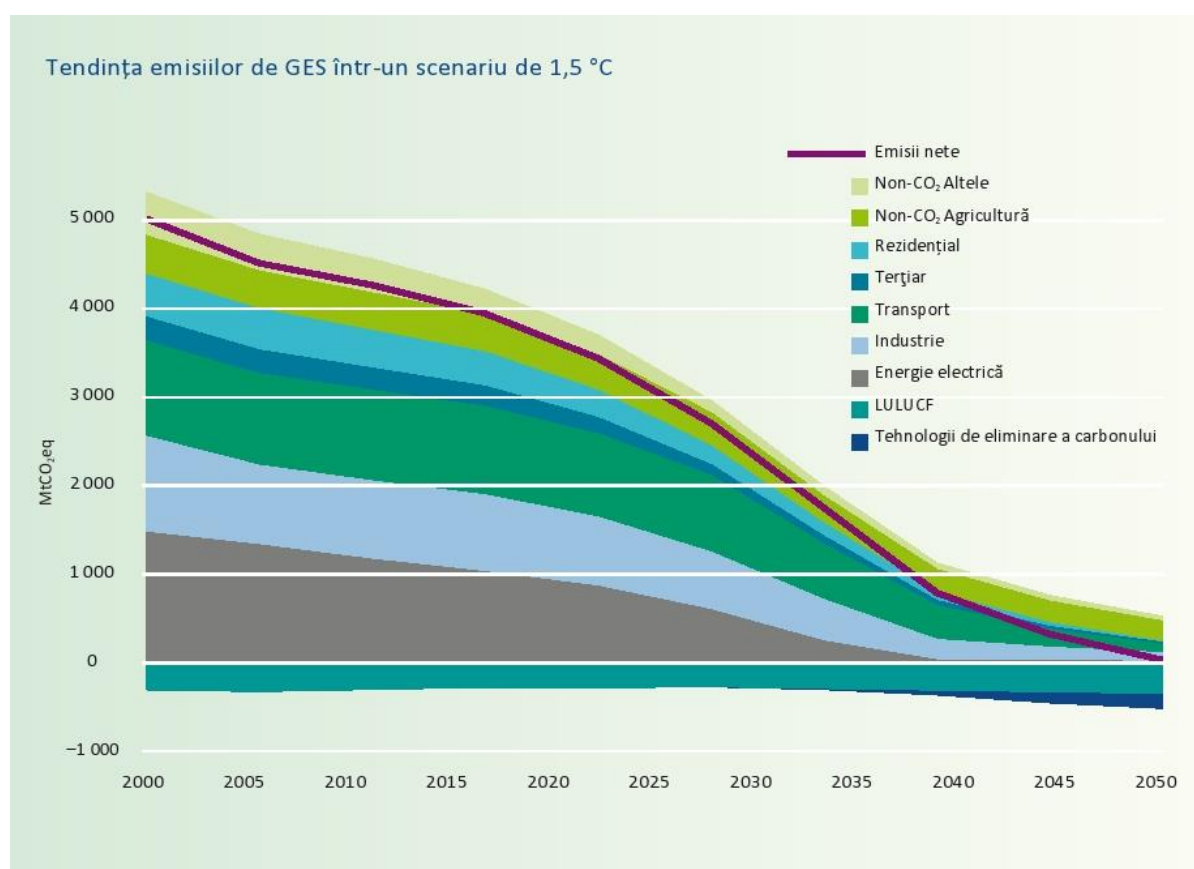

Figura 1: Traectoria emisiilor de GES pentru UE în cazul scenariului creșterii temperaturii cu 1,5 °C²

Viziunea strategică a Comisiei este o invitație adresată tuturor instituțiilor UE, parlamentelor naționale, sectorului de afaceri, organizațiilor neguvernamentale, orașelor și comunităților, precum și cetățenilor și, în special, tinerilor, de a-și aduce contribuția pentru a asigura faptul că UE poate continua să își asume un rol de lider în acest domeniu și să încurajeze și alți parteneri internaționali să urmeze aceeași cale. Viziunea strategică a Comisiei a fost amplu dezbătută în cadrul instituțiilor UE și cu părțile interesate pe parcursul anului 2019. Această dezbateră bazată pe dovezi factuale reprezintă un pas înainte în direcția adoptării Convenției-

¹ COM(2018) 773 final: O planetă curată pentru toți. O viziune europeană strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei.

² Sursa: COM(2018) 773 final.

cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC) și a prezentării către acest for a unei strategii ambițioase pe termen lung până la începutul anului 2020, astfel cum prevede Acordul de la Paris.

În 2018, emisiile de GES au scăzut cu 2,0 %, în timp ce economia UE a continuat să crească

În 2018, emisiile de gaze cu efect de seră ale UE (inclusiv cele provenite din aviația internațională) au scăzut cu 23 % comparativ cu nivelurile din 1990, conform datelor preliminare (a se vedea figura 2). Astfel, UE este în continuare pe drumul cel bun către atingerea obiectivului asumat în temeiul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice de a reduce emisiile de GES cu 20 % până în 2020³. În 2018, emisiile au fost cu 2,0 % mai mici decât în 2017. Prin urmare, emisiile de GES ale UE au atins cel mai scăzut nivel din 1990 până în prezent. Între 1990 și 2018, PIB-ul comun al UE a crescut cu 61 %. Intensitatea emisiilor de GES a economiei, definită ca raport dintre emisii și PIB, a scăzut la 303 g echivalent CO₂/EUR, ceea ce reprezintă mai puțin de jumătate din nivelul din 1990.

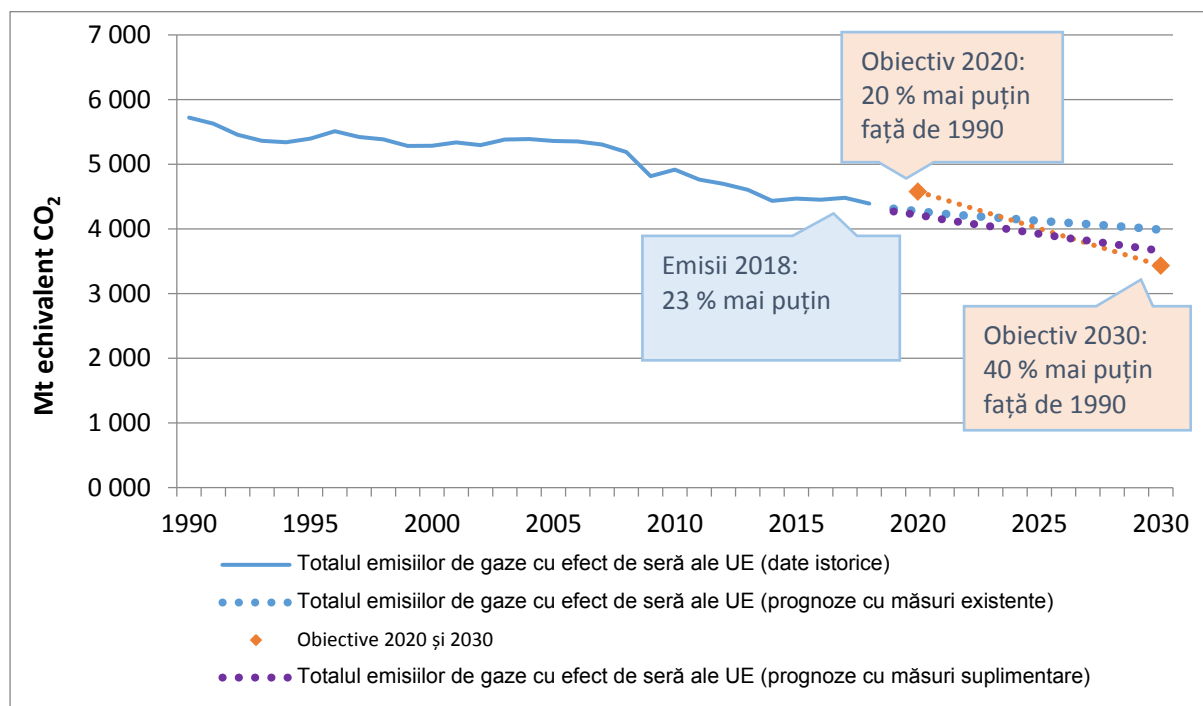

Figura 2: Emisiile totale de GES ale UE, inclusiv cele provenite din aviația internațională (emisii istorice în perioada 1990-2018, emisii estimate în condițiile menținerii măsurilor existente și cu măsuri suplimentare⁴ în perioada 2019-2030) și obiective de reducere a GES

³ Pe lângă obiectivul asumat de UE în baza CCONUSC, UE și Islanda s-au angajat, de asemenea, la o reducere obligatorie a emisiilor în a doua perioadă de angajament a Protocolului de la Kyoto (2013-2020). Obiectivul este de a reduce emisiile cu 20 % comparativ cu emisiile din anul de referință (în general, 1990). Domeniul de aplicare este ușor diferit de cel al obiectivului CCONUSC. În 2017, UE și Islanda și-au redus emisiile cu 26 % comparativ cu anul de referință.

⁴ Suma proiecțiilor statelor membre. Măsuri existente înseamnă măsuri pe care statele membre le-au pus deja în aplicare. Măsuri suplimentare înseamnă măsuri pe care statele membre intenționează să le pună în aplicare.

Emisiile provenite din instalațiile staționare care fac obiectul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS), reprezentând în principal emisii din producția de energie electrică și termică și din industrie, au scăzut cu 4,1 % din 2017 până în 2018⁵. Reducerea a provenit în principal din producția de energie electrică și termică. Această evoluție reflectă tendința din ultimii cinci ani, perioadă în care emisiile din aceste sectoare au scăzut semnificativ. Situația reflectă, în special, schimbările în ceea ce privește combustibilii folosiți pentru producerea energiei electrice și termice, inclusiv creșterea utilizării surselor regenerabile de energie.

Emisiile care nu sunt acoperite de EU ETS (cum ar fi emisiile provenite din transporturi, clădiri, agricultură și deșeuri) au scăzut cu 0,9 % din 2017 până în 2018. Reducerea a survenit după o perioadă de trei ani de creștere ușoară a emisiilor în aceste sectoare și a provenit în principal consumului de energie al clădirilor. Și emisiile din agricultură au scăzut ușor, iar emisiile provenite din transporturi au înregistrat o creștere ușoară comparativ cu 2017.

Mai mult, emisiile provenite din aviația internațională au continuat să crească în 2018, crescând cu 19 % în ultimii cinci ani. Aceste emisii sunt, în principiu, acoperite de EU ETS, deocamdată fiind limitate la zborurile din Spațiul Economic European (SEE).

UE a adoptat acte normative pentru a-și atinge obiectivul pentru 2030

Uniunea a comunicat o contribuție stabilită la nivel național în temeiul Acordului de la Paris de reducere a gazelor cu efect de seră cu cel puțin 40 % până în 2030, comparativ cu 1990. UE a adoptat acte normative, astfel cum se arată în figura 3, care îi vor permite să își îndeplinească acest angajament. Punerea în aplicare eficace a tuturor obiectivelor climatice, energetice și de mobilitate prevăzute în dreptul Uniunii ar putea duce chiar la reduceri ale volumului gazelor cu efect de seră ale UE-28 cu până la aproximativ 45 % în 2030, comparativ cu 1990.

Cooperarea cu Norvegia și Islanda pentru atingerea obiectivului pentru 2030

Norvegia și Islanda au convenit să coopereze cu UE pentru atingerea obiectivelor lor de a reduce emisiile de GES până în 2030, cu cel puțin 40 % comparativ cu nivelurile din 1990. În contextul Acordului privind SEE, Norvegia și Islanda vor pune în aplicare, începând cu 2021, Regulamentul privind partajarea eforturilor și Regulamentul privind LULUCF. Norvegia și Islanda participă deja din 2008 la EU ETS.

⁵ Cifra include toate cele 31 de țări participante la EU ETS.

	EMISII DE GAZE CU EFECT DE SERĂ	ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE	EFICIENȚĂ ENERGETICĂ	INTERCONECTARE	CLIMA ÎN PROGRAME FINANȚATE DE UE	CO ₂ DE LA:
2020	-20 %	20 %	20 %	10 %	2014-2020 20 %	
					2021-2027	AUTOVEHICULE
2030	Cel puțin -40 %	≥ 32 %	≥ 32,5 %	15 %	25 %	-37,5 % Camionete - 31 % Camioane - 30 %
Clauza de revizuire ascendentă până în 2023						

Figura 3: Cadrul de politici privind clima și energia pentru 2030

Statele membre identifică politici și măsuri suplimentare pentru atingerea obiectivelor pentru 2030

În 2018, pentru prima dată, statele membre au elaborat proiecte de planuri naționale integrate privind energia și clima (PNEC)⁶. Proiectele de planuri arată că statele membre înregistrează progrese semnificative în definirea direcției către atingerea obiectivelor din domeniul climei și al energiei pentru 2030, deși sunt încă necesare eforturi suplimentare. Comisia Europeană a analizat efectele agregate ale proiectelor de planuri asupra atingerii obiectivelor pentru 2030 și a emis recomandări specifice fiecărei țări⁷. Statele membre trebuie să își finalizeze planurile până la sfârșitul anului 2019.

Politicile și măsurile naționale fiind deja puse în aplicare, emisiile vor fi reduse cu 30 % în 2030, conform unei agregări a celor mai recente proiecții naționale în materie de GES. Luând în considerare punerea în aplicare a măsurilor planificate sau a ambițiilor declarate în proiectele de PNEC, se estimează că reducerea globală a GES a UE va atinge obiectivul privind reducerea cu cel puțin 40 % a emisiilor.

Cele mai recente proiecții ale statelor membre, prezentate după proiectul de PNEC, indică faptul că, odată cu punerea în aplicare a politicilor planificate, dar excluzând ambițiile (obiectivele) declarate, emisiile pot fi reduse cu 36 % în 2030. Această estimare este ceva mai scăzută decât evaluarea proiectelor de PNEC. Principalele motive pentru această diferență sunt că evaluarea proiectelor de PNEC ține cont de obiectivele naționale exprimate de Germania și Țările de Jos în proiectele lor de PNEC și că Polonia a prezentat proiecții cu

⁶ Acest lucru este necesar în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1999 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice.

⁷ <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-strategy-and-energy-union/governance-energy-union/national-energy-climate-plans>

măsurile planificate în proiectul său de PNEC, dar nu le-a prezentat ca parte a exercițiului de raportare privind proiecțiile din 2019.

2. EMISIILE ÎN SISTEMUL UE DE COMERCIALIZARE A CERTIFICATELOR DE EMISII (EU ETS)

Sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS) acoperă emisiile provenite de la aproximativ 11 000 de centrale electrice și fabrici, precum și din transportul aerian pe teritoriul țărilor participante și între acestea.

Se estimează că, în 2018, emisiile provenite de la instalațiile staționare care participă la schema EU ETS au scăzut cu 4,1 % în comparație cu anul 2017, potrivit informațiilor din registrul Uniunii. Scăderea emisiilor a fost determinată în principal de sectorul energetic, în timp ce emisiile din industrie au scăzut ușor.

În ceea ce privește evoluția emisiilor din sectorul aviației, emisiile verificate au continuat să crească, ajungând la 67 de milioane de tone de CO₂ în 2018, ceea ce reprezintă o creștere cu 4 % față de 2017.

Figura 4 prezintă evoluția istorică și preconizată a emisiilor de ETS, împreună cu plafonul pentru emisii și excedentul acumulat de certificate ETS.

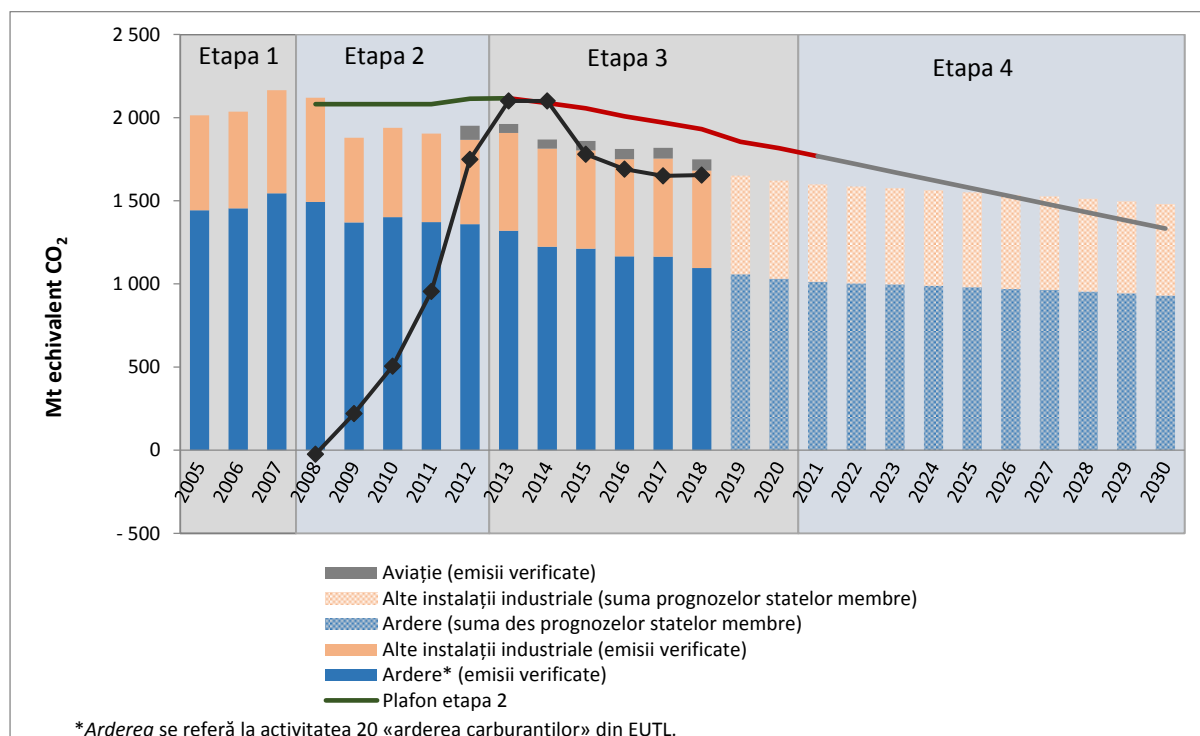

Figura 4: Emisiile ETS verificate în perioada 2005-2018, proiecțiile statelor membre cu măsurile existente în perioada 2019-2030, plafonul pentru emisiile din cadrul ETS pentru etapele 2, 3 și 4, precum și excedentul acumulat de certificate ETS în perioada 2008-2018. Mt echivalent CO₂⁸

La sfârșitul lunii iunie 2019, numărul total de credite internaționale utilizate sau schimbate se ridică la aproximativ 1,51 miliarde, reprezentând peste 90 % din estimarea totalului maxim permis de 1,6 miliarde. Doar în etapa a 3-a (2013-2020), au fost schimbate 453,49 milioane de credite internaționale până la sfârșitul lunii iunie 2019.

În contextul pregătirii pentru punerea în aplicare a rezervei pentru stabilitatea pieței, în 2019, Comisia a publicat în mod sistematic, de la mijlocul lunii mai 2017, cifrele privind excedentul⁹ pentru anii anteriori. Excedentul a fost publicat pentru a treia oară în luna mai 2019, corespunzând unui număr de aproximativ 1,65 miliarde de certificate¹⁰. Pe baza excedentului din 2018 și a legislației privind EU ETS revizuită pentru a patra perioadă de comercializare a sistemului (2021-2030), volumele de licitații în perioada septembrie - decembrie 2019 și ianuarie - august 2020 vor fi reduse cu aproape 397 de milioane de certificate, sau 24 % din excedent.

⁸ Figura arată emisiile ETS verificate cu distribuția sectorială și geografică a ETS în anul relevant și, prin urmare, nu poate fi interpretată ca serie cronologică înainte de 2013. Aviația este inclusă în plafonul pentru perioada 2012-2018.

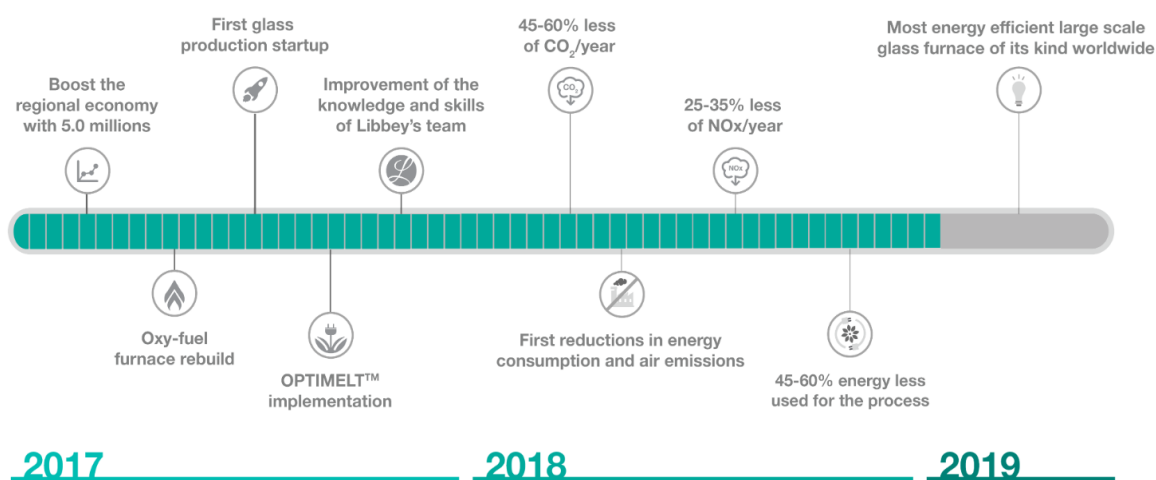
⁹ Excedentul corespunde „numărului total de certificate aflate în circulație”, astfel cum este definit în decizia de instituire a rezervei pentru stabilitatea pieței.

¹⁰ C(2019) 3288 final: Publicarea numărului total de certificate aflate în circulație în 2018 în vederea rezervei pentru stabilitatea pieței în cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii

LIFE15 OPTIMELT* – Demonstrarea reformării termochimice a gazelor naturale pentru reducerea emisiilor de GES în industriile energointensive – industria sticlei.

Proiectul realizează prima demonstrație la scară reală a unui concept inovator de recuperare a căldurii din deșeuri. Tehnologia, numită OPTIMELT, poate utiliza reacția endotermă a gazelor naturale cu vaporii de apă/CO₂ în gazele de ardere pentru a recupera mai multă căldură decât era posibil în trecut în procesele de producție la temperaturi înalte.

Proiectului i s-au acordat 2,2 milioane EUR prin intermediul programului LIFE, instrumentul de finanțare al UE pentru climă și mediu.

*Proiectul constituie un exemplu al modului în care fondurile UE contribuie la inovarea în sectoarele acoperite de ETS.

3. EMISIILE ACOPERITE DE LEGISLAȚIA PRIVIND PARTAJAREA EFORTURILOR

Emisiile generate de majoritatea sectoarelor care nu sunt incluse în EU ETS, precum transporturile, construcțiile, agricultura (alte emisii decât cele de CO₂) și deșeurile, sunt incluse în legislația UE privind partajarea eforturilor. Decizia privind partajarea eforturilor¹¹ (DPE) stabilește obiective naționale de reducere a emisiilor până în 2020, exprimate ca variații procentuale față de nivelurile din 2005. De asemenea, statele membre trebuie să respecte limitele anuale de emisii pentru perioada 2013-2020. În mod similar, Regulamentul privind partajarea eforturilor¹² (RPE) stabilește obiective naționale privind emisiile pentru 2030.

¹¹ Decizia nr. 406/2009/CE privind efortul statelor membre de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră astfel încât să respecte angajamentele Comunității de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2020.

¹² Regulamentul (UE) 2018/842 privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris.

Progresele înregistrate în vederea îndeplinirii obiectivelor în materie de partajare a eforturilor

Statele membre își fac planuri în legătură cu modalitatea de îndeplinire a obiectivelor de partajare a eforturilor pentru 2030. Dacă politicile planificate sunt puse în aplicare, UE ar putea reduce emisiile acoperite de legislația privind partajarea eforturilor cu 27 până la 28 % până în 2030¹³, comparativ cu 2005. Acesta reprezintă un progres clar în comparație cu politicile existente, care ar reduce emisiile cu 20 % până în 2030. Cu toate acestea, pentru a atinge obiectivul de reducere cu 30 % a emisiilor acoperite de legislația privind partajarea eforturilor, statele membre vor trebui să identifice măsuri suplimentare. Comisia Europeană a recomandat mai multor state membre să își detalieze strategia în vederea îndeplinirii obiectivului urmărit pentru emisiile din sectoarele care nu sunt acoperite de sistemul EU ETS¹⁴ pentru întreaga perioadă 2021-2030 în planurile lor naționale definitive privind energia și clima.

Figura 5 arată decalajele dintre obiectivele pentru 2030 asumate de statele membre în temeiul RPE și prognozele acestora în condițiile menținerii măsurilor existente și cu măsuri suplimentare.

¹³ Prognozele „cu măsuri suplimentare” prezentate de statele membre în martie 2019 indică o reducere de 27 %, în timp ce evaluarea scenariilor cu măsuri suplimentare din proiectele de PNEC indică o reducere de 28 %.

¹⁴ Printre obiectivele pentru emisiile care nu sunt cuprinse în sistemul EU ETS se numără obiectivele naționale stabilite în temeiul Regulamentului privind partajarea eforturilor și angajamentul privind „bilanțul neutru sau pozitiv” din Regulamentul privind LULUCF (a se vedea capitolul 4).

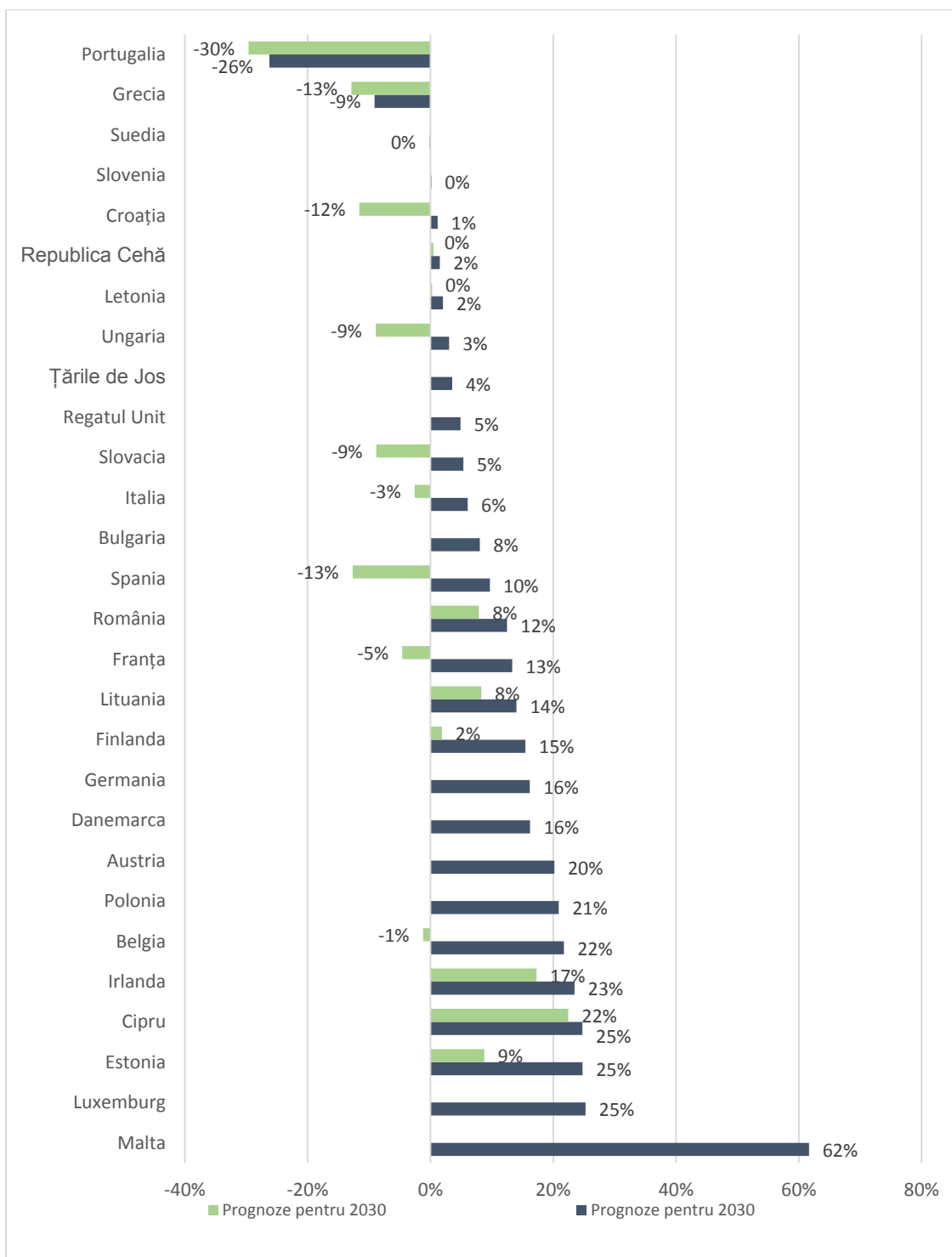

Figura 5: Decalajul dintre obiectivele RPE pentru 2030 și nivelul prognozat al emisiilor cu măsurile existente (CME) și cu măsuri suplimentare (CMS), exprimat în procente din emisiile din anul de referință 2005. Valorile negative indică depășirea obiectivelor; valorile pozitive indică faptul că obiectivele nu sunt atinse.

Recomandări pentru statele membre cu privire la proiectele lor de PNEC

În iunie 2019, Comisia Europeană a adresat statelor membre recomandări pe baza proiectelor lor de PNEC. În ceea ce privește emisiile de GES din sectoarele care nu sunt acoperite de sistemul EU ETS, mai multor state membre li s-a recomandat:

- să clarifice modul în care statul membru intenționează să-și atingă obiectivul privind gazele cu efect de seră pentru 2030 pentru sectoarele din afara sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii, luând în considerare alte politici eficiente din punct de vedere al costurilor în perioada 2021-2030;
- să clarifice modul în care statul membru intenționează să respecte cerința ca emisiile provenite din exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură (LULUCF) să nu depășească absorbțiile;
- să ia în considerare ca sursă de finanțare și generarea de transferuri către alte state membre într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, în temeiul RPE.

De asemenea, mai multor state membre li s-a recomandat să-și revizuiască nivelul de ambiție în ceea ce privește energia din surse regenerabile și eficiența energetică, pentru a elimina decalajele la nivelul UE din acest punct de vedere. În plus, multor state membre li s-a recomandat să analizeze în continuare interacțiunile dintre politicile și măsurile planificate în domeniul climei și al energiei și poluarea aerului.

Emisiile acoperite de DPE au fost cu 11 % mai mici în 2018 comparativ cu 2005, astfel cum se arată în figura 6. Aceasta constituie o depășire cu 3 puncte procentuale a obiectivului intermediar de reducere cu 8 %. De la lansarea sistemului în 2013, emisiile la nivelul UE s-au situat în fiecare an sub limita totală. Acest fapt a dus la un excedent cumulat al alocărilor anuale de emisii (AAE) de aproximativ 1 110 Mt echivalent CO₂ în perioada 2013-2018. Până în 2020, se estimează că emisiile vor rămâne sub limita anuală, iar obiectivul pentru 2020 în ceea ce privește partajarea eforturilor se preconizează că va fi depășit cu 3 puncte procentuale, cu măsurile existente.

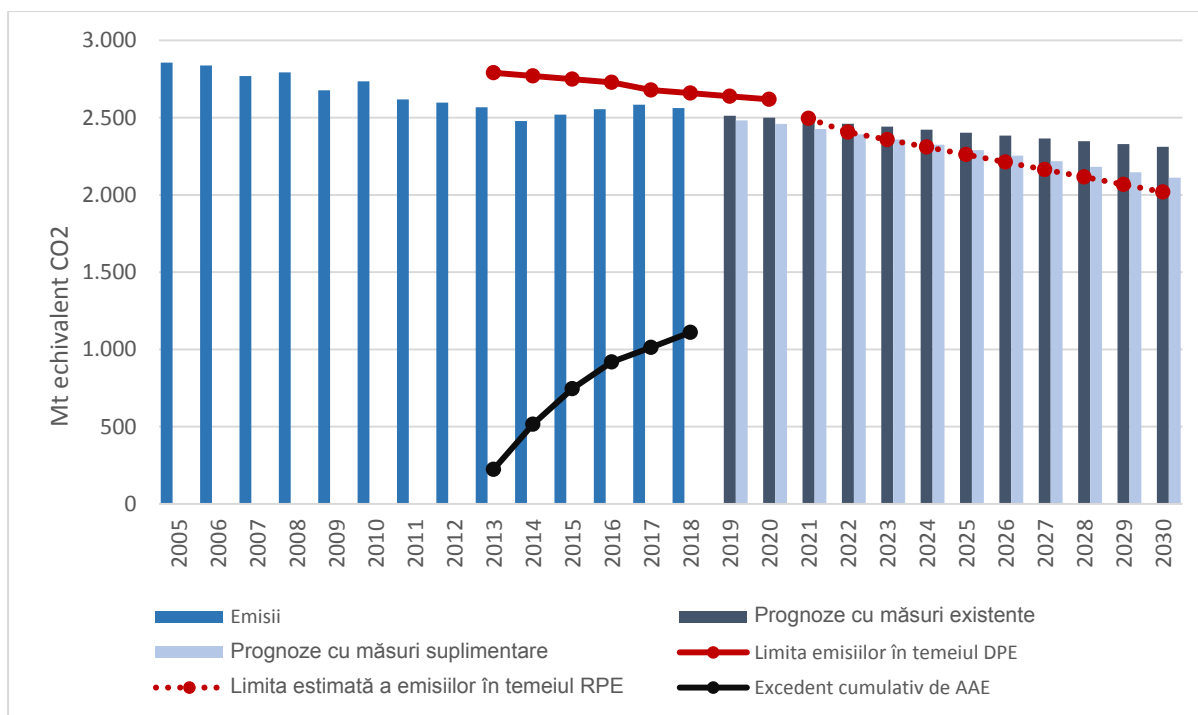

Figura 6: Emisiile din sectoarele acoperite în prezent de legislația privind partajarea eforturilor în perioada 2005-2030 și AAE (Mt echivalent CO₂)

Emisiile din sectoarele acoperite de legislația privind partajarea eforturilor au scăzut treptat din 2005 până în 2014. După 2014, emisiile au crescut în trei ani consecutivi, reducându-se ulterior în 2018.

Peste o treime dintre emisiile acoperite de legislația privind partajarea eforturilor provin din **transporturi**. După o scădere a emisiilor între 2007 și 2013, emisiile din transporturi au crescut în fiecare dintre ultimii cinci ani și sunt acum cu numai 3 % mai mici decât în 2005. În perspectiva anului 2030, statele membre preconizează o reducere mică (de 7 % comparativ cu 2005) cu măsurile existente. Cu toate acestea, prin punerea în aplicare a politicilor și măsurilor planificate, se preconizează că emisiile din transporturi se vor reduce cu 18 % până în 2030, comparativ cu 2005.

Standardele de emisii de CO₂ pentru autovehiculele și camionetele noi reprezintă factori esențiali pentru reducerea emisiilor provenite din transporturile rutiere. În timp ce volumul mediu de emisii de CO₂ pe kilometru provenite de la autovehiculele și camionetele noi se situează sub obiectivele actuale aplicabile, astfel cum se ilustrează în figura 7 de mai jos, datele provizorii pentru 2018 arată o creștere a emisiilor comparativ cu anul 2017. Prin urmare, producătorii de vehicule vor trebui să reducă semnificativ emisiile parcurilor de vehicule proprii, în medie, cu aproximativ 25 g CO₂/km pentru autovehicule și cu 11 g CO₂/km pentru camionete pentru a putea atinge obiectivele pentru 2020 și 2021.

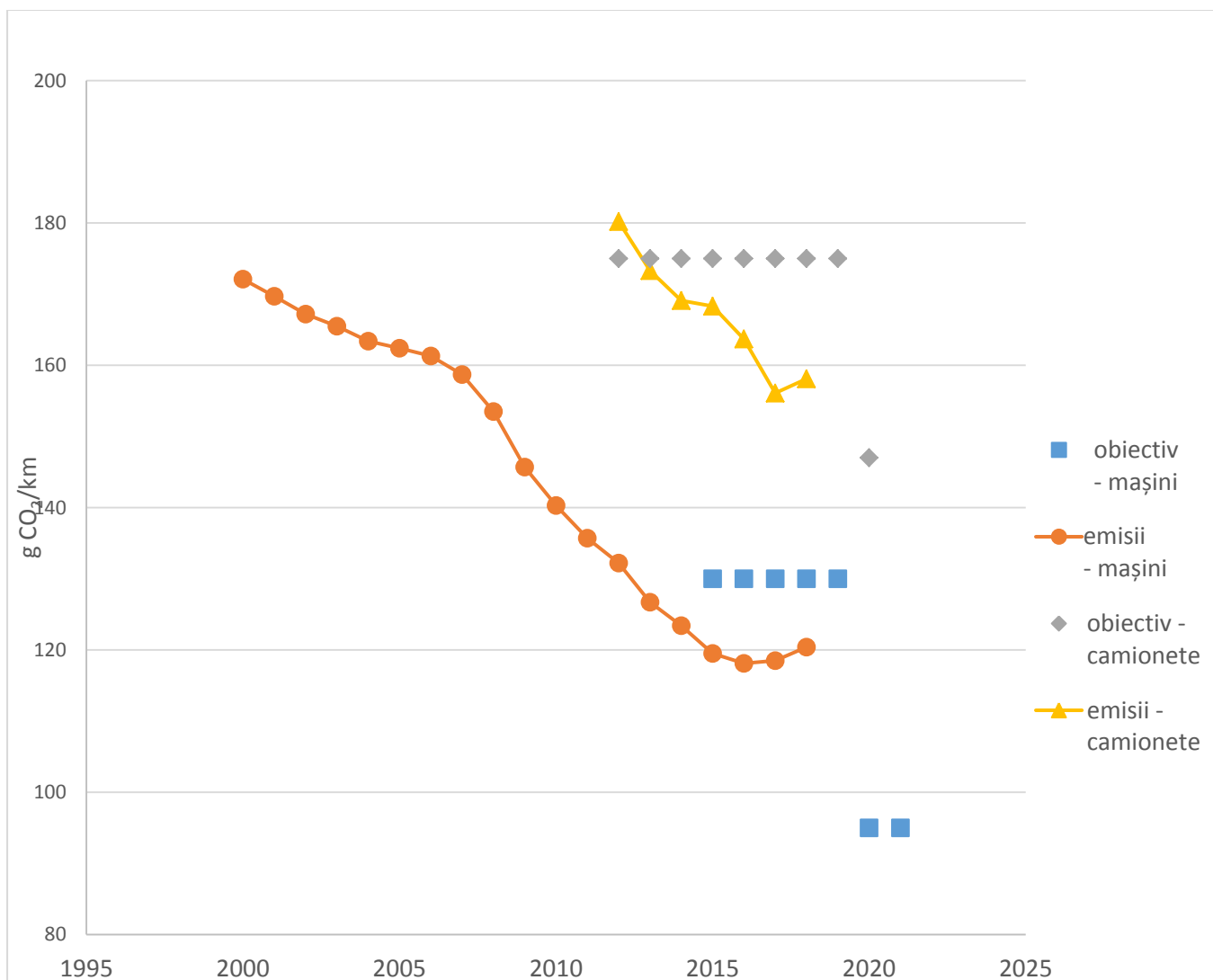

Figura 7: Emisiile medii de CO₂ pe kilometru pentru autovehiculele și camioanele noi

Directiva privind calitatea carburanților contribuie la reducerea emisiilor de GES în sectorul transporturilor. Aceasta obligă statele membre să solicite furnizorilor de carburanți să reducă intensitatea emisiilor de GES pe durata ciclului de viață al carburanților furnizați cu 6 % până în 2020, comparativ cu 2010. Intensitatea medie a GES aferente carburanților furnizați în 2017 a fost cu 3,4 % mai mică decât în 2010 (pe baza datelor din 22 de state membre, raportate pentru prima dată în 2019). Astfel cum se arată în figura 8, progresul realizat variază foarte mult de la un stat membru la altul, dar aproape toate statele membre trebuie să ia rapid măsuri suplimentare pentru a se asigura că obiectivul pentru 2020 va fi îndeplinit.

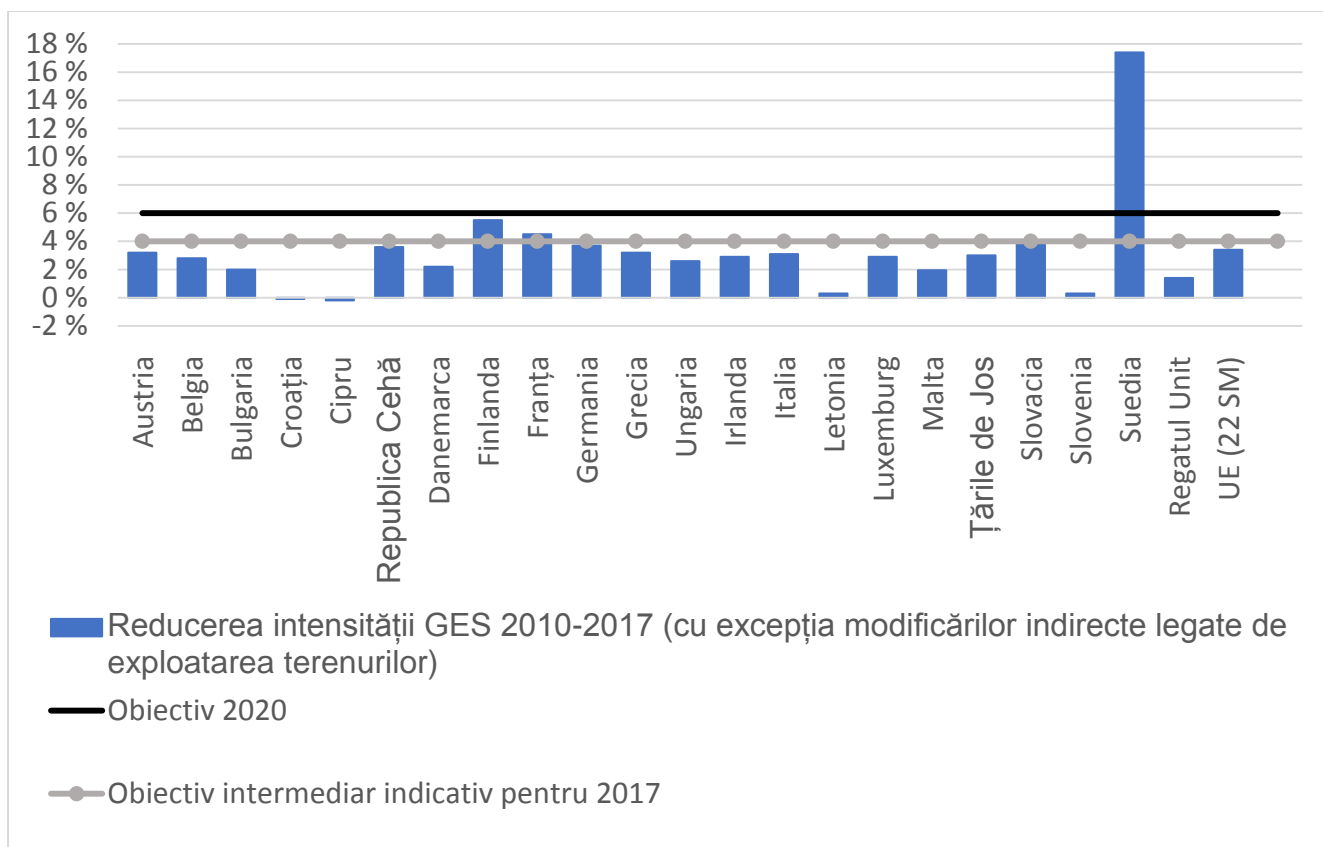

Figura 8: Reduceri ale intensității gazelor cu efect de seră a carburanților, realizate de furnizorii de carburanți din UE în cele 22 de state membre raportoare, în perioada 2010-2017

Emisiile provenite din **consumul de energie al clădirilor** prezintă variații de la un an la altul, determinate de evoluția cererii de încălzire în funcție de condițiile climatice. Pe termen lung, emisiile au demonstrat o tendință descendentă, care se preconizează că va continua până în 2030. Reducerea preconizată a emisiilor reflectă atât disponibilitatea tehnologiilor comercializabile pe piață care reduc cererea de energie, cât și integrarea surselor regenerabile. Statele membre au planificat noi politici de reducere mai rapidă a emisiilor.

Emisiile din **agricultură** (altele decât CO₂) au înregistrat în 2018 un nivel similar cu cel din 2005 și se prevede că vor rămâne stabile până în 2030, în condițiile menținerii politicilor existente. Chiar și în condițiile punerii în aplicare a politicilor planificate, este prevăzută doar o scădere minoră.

Instalația de biogaz Verbiostraw*

Verbiostraw este o instalație de biogaz care convertește paiile în biometan, alimentat ulterior în rețeaua locală de gaze naturale. Capacitatea actuală a instalației este de 8 MW, urmând a fi extinsă până la 16,5 MW; aceasta va genera până la 140 GWh de biometan anual.

Verbiostraw este un proiect – primul de acest tip – care demonstrează o tehnologie avansată de biogaz la scară largă. Instalația utilizează o tehnologie inovatoare de fermentare a paielor pentru a produce biometan doar din paie. Aceasta demonstrează că nu numai materiile prime pentru produse alimentare pot fi utilizate pentru a produce biocombustibili, ci și materialele reziduale din agricultură.

Proiectul este situat în Schwedt, Brandenburg (Germania) și a primit 22,3 milioane EUR din rezerva pentru instalațiile nou-intrate (New Entrants Reserve – NER) 300.

*Proiectul constituie un exemplu al modului în care fondurile UE contribuie la inovare în sectoarele acoperite de legislația privind partajarea eforturilor.

Emisiile provenite din **gestionarea deșeurilor** au scăzut cu 33 % între 2005 și 2018 și se preconizează că această tendință de reducere accentuată va continua.

Emisiile acoperite de DPE provenite din **industrie și alte sectoare** au fost cu 12 % mai mici în 2017 decât în 2005 și se estimează că vor continua să scadă. Totodată, multe substanțe care diminuează stratul de ozon (ODS) sunt gaze cu efect de seră foarte poluante. UE își îndeplinește deja obligațiile internaționale de eliminare treptată a consumului de ODS până în 2020, astfel cum se prevede în Protocolul de la Montreal. Consumul UE, calculat conform Protocolului de la Montreal¹⁵, a fost negativ din 2010 până în prezent, cu excepția anului 2012. Conform calculelor, consumul din 2017 a fost de -4 080 tone metrice. Consumul negativ înseamnă că sunt distruse sau exportate mai multe ODS decât sunt produse sau

¹⁵ Un parametru agregat care integrează importurile, exporturile, producția și distrugerea ODS, cu excepția celor destinate utilizării materiilor prime).

importate. Aceste rezultate arată că ODS nu sunt reintroduse în aplicații unde există alternative mai ecologice.

Comisia a evaluat Regulamentul privind ODS¹⁶ în 2019. Evaluarea arată că, deși regulamentul este foarte eficace în atingerea obiectivelor sale, este posibilă să se obțină aceste rezultate într-o manieră mai eficientă.

Gazele fluorurate sunt un grup de gaze utilizate adesea ca înlocuitori ai substanțelor care diminuează stratul de ozon, însă acestea au un puternic efect de seră. Regulamentul privind gazele fluorurate¹⁷ prevede reducerea treptată a hidrofluorocarburilor (HFC) la nivelul UE începând cu 2015 și alte măsuri care vizează emisiile din gazele fluorurate, cu scopul de a reduce emisiile cu două treimi până în 2030, comparativ cu 2014. HFC sunt, de asemenea, vizate de Amendamentul de la Kigali la Protocolul de la Montreal, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2019.

Conform datelor pentru anul 2017, oferta de gaze fluorurate a scăzut cu 2 % din punct de vedere al impactului asupra climei (echivalent CO₂), dar a crescut cu 3 % ca masă, față de 2016. În 2017, introducerea totală pe piață în cadrul sistemului de cote a fost cu 0,4 % sub cantitatea maximă permisă¹⁸. Acest succes reflectă trecerea la utilizarea unor gaze cu un potențial de încălzire globală mai scăzut și indică faptul că regulamentul se dovedește eficace în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze fluorurate.

Respectarea de către statele membre a Deciziei privind partajarea eforturilor (DPE)

În perioada 2013-2016, toate cele 28 de state membre și-au îndeplinit obligațiile prevăzute de DPE. **Malta** și-a depășit nivelul anual de emisii alocate (AAE) în fiecare dintre anii respectivi, însă a compensat deficitul prin achiziționarea de AAE de la Bulgaria. **Finlanda, Polonia, Irlanda, Germania și Belgia** și-au depășit AAE în 2016, dar au reușit să acopere deficitul prin excedentul de AAE reportat din anii anteriori. **Suedia** nu și-a utilizat întregul nivel de emisii alocate și și-a anulat excedentul de AAE din 2013 până în 2016 pentru a spori integritatea ecologică a sistemului. Toate celelalte state membre și-au plasat în rezervă excedentul de emisii alocate pentru a le putea utiliza mai târziu. Pentru îndeplinirea obligațiilor asumate în temeiul DPE nu s-au utilizat credite internaționale rezultate din mecanismul de dezvoltare nepoluantă sau din implementarea în comun.

Ciclul de conformitate pentru 2017 este în desfășurare. În 2017, emisiile **Maltei** au depășit AAE cu 23 de puncte procentuale. Prin urmare, Malta va fi nevoită din nou să achiziționeze AAE și/sau credite internaționale provenite din proiecte. Emisiile din **Germania, Polonia, Irlanda, Estonia, Austria, Bulgaria și Cipru** au depășit AAE din 2017 cu 2-7 puncte procentuale. **Lituania și Luxemburg** au avut emisii care au depășit ușor AAE proprii. Aceste

¹⁶ Regulamentul (CE) nr. 1005/2009 privind substanțele care diminuează stratul de ozon.

¹⁷ Regulamentul (UE) nr. 517/2014 privind gazele fluorurate cu efect de seră.

¹⁸ *Fluorinated greenhouse gases 2018 – data reported by companies on the production, import, export and destruction of fluorinated greenhouse gases in the European Union, 2007-2016*, (Gaze fluorurate cu efect de seră 2018 – date raportate de companii cu privire la producția, importul, exportul și distrugerea gazelor fluorurate cu efect de seră în Uniunea Europeană, 2007-2016), Agenția Europeană de Mediu.

state membre au un excedent de unități de emisii alocate reportate din anii precedenți, care pot fi utilizate pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor.

Figura 9 arată excedentul de AAE pentru fiecare stat membru în perioada 2013-2017.

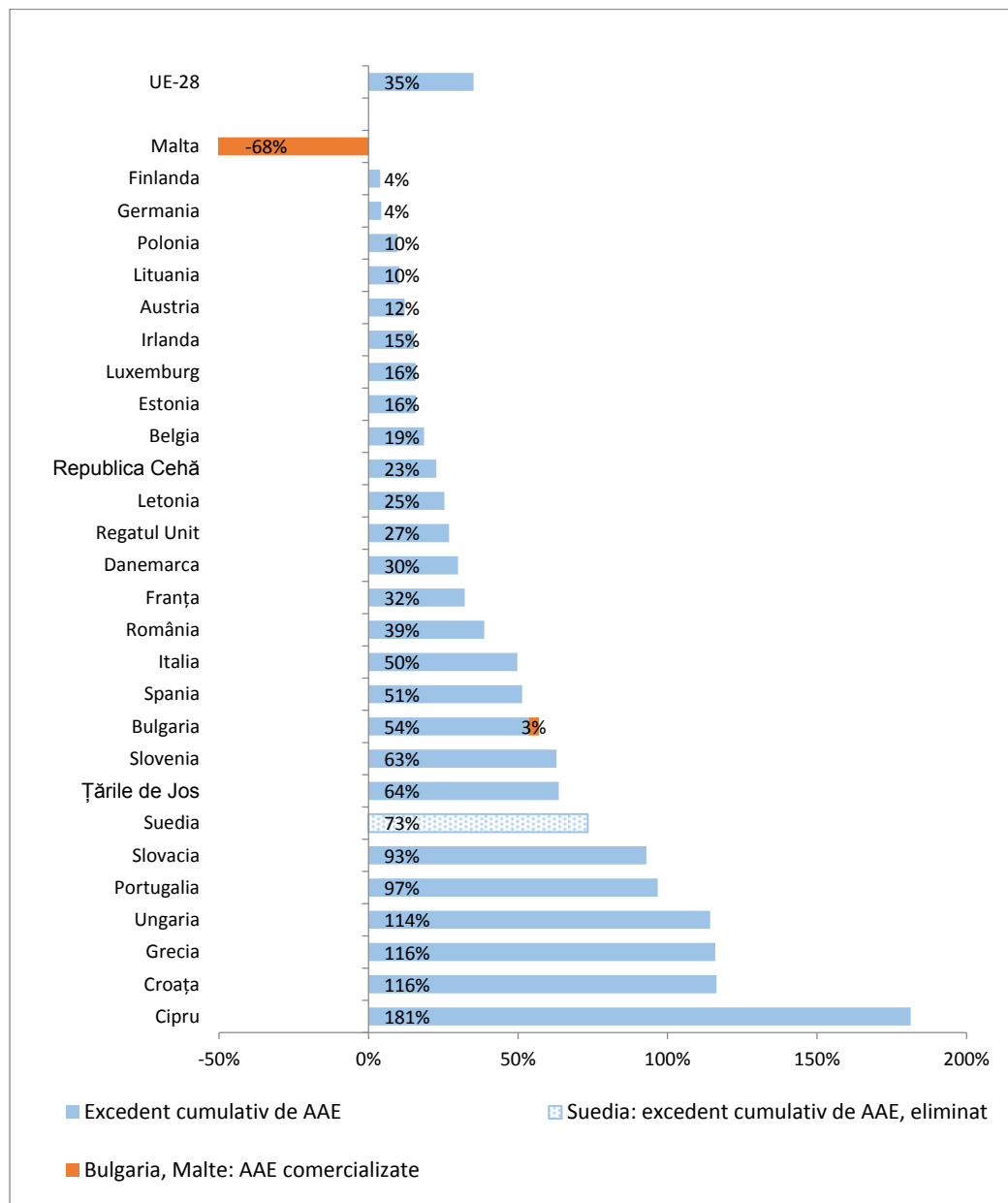

Figura 9: Excedentul cumulatив de AAE ca procent din emisiile pentru anul de referință 2005, 2013-2017

Datele preliminare pentru 2018 arată o situație similară cu cea din 2017. **Malta** și-a depășit AAE cu 27 de puncte procentuale, **Irlanda** cu 12 puncte procentuale și **Polonia** cu 9 puncte procentuale. De asemenea, **Estonia**, **Luxemburg**, **Germania**, **Austria**, **Bulgaria**, **Cipru**, **Finlanda** și **Belgia** au avut emisii mai mari decât AAE proprii. Toate aceste state membre aveau deja emisii mai mari decât AAE proprii în 2016, în 2017 ori în ambii ani.

Pentru 2018, există încă posibilitatea ca toate statele membre, cu excepția Maltei, să își respecte obligațiile, prin utilizarea AAE reportate din anii anteriori. Cu toate acestea, în 2019 și 2020, este posibil ca unele state membre să nu mai aibă suficiente AAE în rezervă pentru a acoperi eventualele deficite. Conform Prognozelor, este posibil ca **Malta, Germania, Irlanda și Austria** să înregistreze un deficit net de AAE în perioada 2013-2020. În cazul unui deficit net, statele membre vor fi nevoite să utilizeze mecanismele de flexibilitate din Decizia privind partajarea eforturilor (în afară de reportare și împrumutul de AAE).

4. EXPLOATAREA TERENURILOR, SCHIMBAREA DESTINAȚIEI TERENURILOR ȘI SILVICULTURA

Exploatarea terenurilor și silvicultura pot genera atât emisii, cât și absorbții de CO₂ din atmosferă. În perioada 2013-2020, statele membre ale UE s-au angajat să se asigure că emisiile de gaze cu efect de seră și absorbțiile din acțiunile suplimentare din acest sector sunt luate în considerare pentru obiectivul lor de reducere asumat în temeiul Protocolului de la Kyoto. Însă aceste emisii și absorbții nu se iau în calcul în vederea atingerii obiectivului intern al UE de a realiza o reducere de 20 % până în 2020.

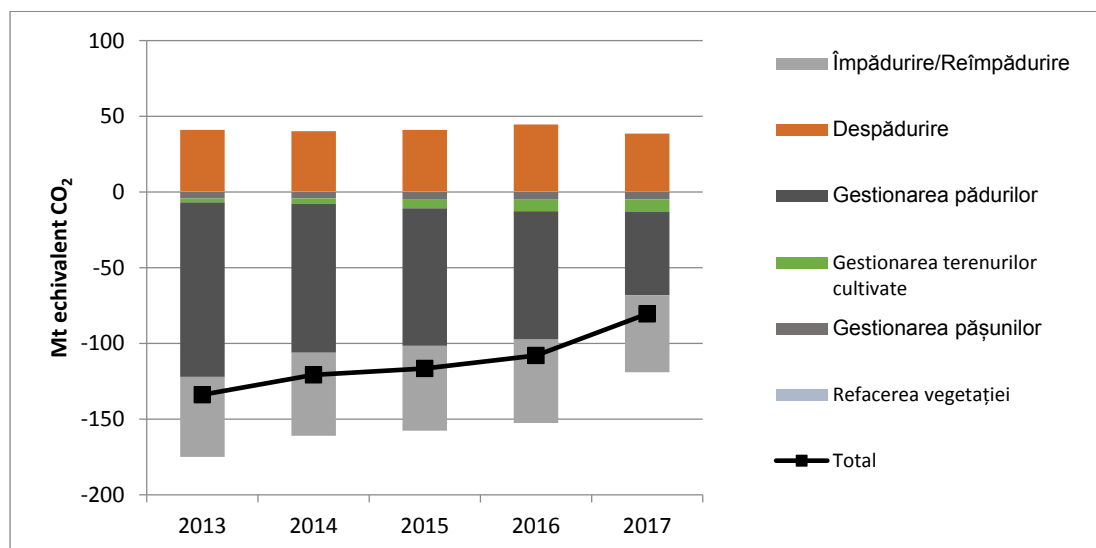

Figura 10: Emisiile și absorbțiile preliminare contabilizate pentru activitățile raportate în temeiul Protocolului de la Kyoto, a doua perioadă de angajament, UE-28¹⁹

Debitele și creditele „contabilizate” ale UE per activitate pentru perioada 2013-2017 au produs o absorbție medie de -111,9 Mt echivalent CO₂²⁰. Creditele nete contabilizate au scăzut de la -133,9 la -80,5 Mt echivalent CO₂ din 2013 până în 2017. Aceste cantități

¹⁹ Creditele de gestionare a pădurilor sunt plafonate și prezentate ca medii anuale atunci când creditele totale de gestionare a pădurilor pentru perioada relevantă depășesc plafonul simulat pentru aceeași perioadă.

²⁰ Contabilizarea reprezintă un mijloc de evaluare a politicilor și de creștere a nivelului de ambiție pentru consolidarea acțiunilor în materie de reducere a emisiilor și de creștere a absorbțiilor. De remarcat că debitele și creditele din contabilizare sunt preliminare și simulate, deoarece conturile definitive vor fi disponibile numai după încheierea perioadei de angajament (decembrie 2020). În funcție de activitate se aplică reguli contabile diferite: contabilizare brut-net cu scenariul de referință 0 pentru împădurire/reîmpădurire și defrișare, contabilizare net-net față de scenariul de referință (în mare parte emisiile și absorbțiile pentru anul 1990) pentru gestionarea pășunilor, gestionarea terenurilor cultivate și refacerea vegetației, precum și diferența față de nivelul de referință aferent gestionării pădurilor pentru gestionarea pădurilor.

pentru UE includ atât activitățile „obligatorii” (împădurire/reîmpădurire, defrișare și gestionarea pădurilor), cât și activitățile „alese” conform Protocolului de la Kyoto²¹.

Scăderea creditelor nete descrisă mai sus rezultă în principal din scăderea creditelor sau din creditele care se transformă în debite pentru gestionarea pădurilor în Croația, Republica Cehă, Danemarca, Franța, Italia, Lituania, Portugalia, Slovenia și Regatul Unit. Motivul principal este creșterea indicilor de recoltare. Acest lucru a fost determinat în principal de o creștere importantă a cererii de lemn și de politicile naționale care au optimizat recoltarea și, într-o măsură mai mică, de faptul că mai multe păduri au ajuns la maturitate, de exemplu în Danemarca și Franța. Perturbările naturale au contribuit, de asemenea, la creșterea emisiilor. De exemplu, emisiile din 2017 provenite din incendiile din Italia și Portugalia au fost printre cele mai mari înregistrate vreodată. Dăunătorii și furtunile au afectat dramatic pădurile din Lituania, Slovenia și Republica Cehă.

Nu se știe dacă această tendință va continua. Cu toate acestea, în contextul schimbărilor climatice, este de așteptat ca perturbările naturale să devină mai frecvente. Comportamentul pieței va depinde în principal de contextul economic. Este de așteptat să se intensifice inițiativele de înlocuire a materiilor prime și de utilizare a lemnului pentru energie, precum și programele de împădurire și reîmpădurire, deoarece acestea sunt impulsionate de politicile care vor intra în vigoare în 2021.

Conform normelor privind contabilizarea pentru a doua perioadă de angajament a Protocolului de la Kyoto, Cipru, Republica Cehă, Finlanda, Franța, Italia, Letonia, Lituania, Țările de Jos, Portugalia și Slovenia înregistrează debite nete pentru cel puțin un an în cadrul acestui ciclu preliminar de contabilizare.

Cadrul de politici privind clima și energia pentru 2030 integrează, pentru prima dată, emisiile și absorbțiile legate de exploatarea terenurilor. Începând cu anul 2021, Regulamentul privind LULUCF²² impune ca statele membre să ia măsuri în acest sector pentru a se asigura că emisiile contabilizate care rezultă din exploatarea terenurilor sunt pe deplin compensate prin eliminarea unei cantități cel puțin echivalente de CO₂ din atmosferă. Această „regulă a bilanțului neutru sau pozitiv” înseamnă că statele membre trebuie să compenseze emisiile rezultate din despăduriri, de exemplu prin împăduriri care să asigure o absorbție echivalentă a carbonului sau prin ameliorarea gestionării durabile a pădurilor existente.

Statele membre au prezentat Planurile de contabilizare a pădurilor la nivel național, inclusiv nivelurile de referință propuse pentru păduri. Un grup de experți a evaluat propunerile²³ din punct de vedere tehnic, iar Comisia Europeană a emis recomandări tehnice pentru îmbunătățirea planurilor naționale²⁴. Pe această bază, statele membre ar trebui să își revizuiască planurile până la 31 decembrie 2019.

²¹ Șapte state membre au ales gestionarea terenurilor cultivate, șase - gestionarea pășunilor, un stat membru - refacerea vegetației, iar alt stat membru a ales drenarea și reumidificarea zonelor umede, însă încă nu a furnizat cuantificările.

²² Regulamentul (UE) 2018/841 cu privire la includerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a absorbțiilor rezultate din activități legate de exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură în cadrul de politici privind clima și energia pentru 2030.

²³ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3638&news=1>

²⁴ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2019) 213 final.

Comunicarea Comisiei „O planetă curată pentru toți”²⁵ a inclus și emisiile și absorbțiile provenite din LULUCF. În prezent, terenurile din UE stochează mai multe emisii decât emit. Chiar dacă se preconizează scăderea acestui nivel de absorbție, aceasta va trebui să joace un rol din ce în ce mai important, împreună cu alte soluții tehnologice, pentru a compensa emisiile rămase din alte sectoare și pentru a permite obținerea neutralității până în 2050, astfel cum se ilustrează în figura 1.

5. EVOLUȚIILE LA NIVEL DE POLITICI DUPĂ OCTOMBRIE 2018

UE continuă să-și dezvolte cadrul de politici pentru reducerea emisiilor de GES și adaptarea la schimbările climatice. În ultimul an, s-au înregistrat progrese semnificative pentru reducerea emisiilor din sectorul transportului rutier și promovarea finanțării durabile.

Transportul rutier

Un regulament²⁶ adoptat la 17 aprilie 2019 stabilește noi standarde de emisii pentru autovehicule și camionete începând cu 2020. Până în 2025 și, respectiv, 2030, nivelul mediu de emisii provenind de la autovehiculele noi va trebui să fie cu 15 % și, respectiv, cu 37,5 % mai mic decât în 2021, iar nivelul mediu de emisii provenind de la camionete va trebui să fie cu 15 % și, respectiv, cu 31 % mai mic decât în 2021.

În cazul vehiculelor grele, un regulament²⁷ adoptat la 20 iunie 2019 stabilește pentru prima dată standarde de emisii de CO₂ pentru vehiculele grele din UE. Până în 2025, emisiile de la camioanele recent introduse pe piața UE vor trebui să fie în medie cu 15 % mai reduse decât în 2019 și, până în 2030, cu 30 % mai reduse.

Ambele regulamente includ un mecanism de stimulare a utilizării pe scară largă a vehiculelor cu emisii zero și cu emisii scăzute, pe baza valorilor de referință începând cu 2025. De asemenea, acestea introduc noi dispoziții pentru a asigura reprezentativitatea reală a emisiilor monitorizate.

În plus, varianta revizuită a Directivei privind vehiculele nepoluante²⁸ a fost adoptată la 20 iunie 2019, pentru a promova soluții nepoluante de mobilitate în licitațiile de achiziții publice.

În sfârșit, se desfășoară negocieri între Parlamentul European și Consiliu privind revizuirea (i) Directivei „Eurovigneta”²⁹, pentru a promova taxarea mai inteligentă a infrastructurii rutiere și a (ii) Directivei privind transporturile combinate³⁰, pentru a promova utilizarea combinată a diferitelor moduri (de exemplu, camioane și trenuri) pentru transporturile de marfă.

²⁵ COM(2018) 773 final.

²⁶ Regulamentul (UE) 2019/631 de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO₂ pentru autoturismele noi și pentru vehiculele utilitare ușoare noi.

²⁷ Regulamentul (UE) 2019/1242 de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO₂ pentru vehiculele grele noi.

²⁸ Directiva (UE) 2019/1161 privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic.

²⁹ https://ec.europa.eu/transport/modes/road/news/2017-05-31-europe-on-the-move_en

³⁰ https://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-4242_en.htm

Finanțarea durabilă

Schimbarea modelelor de investiții constituie o necesitate pentru îndeplinirea obiectivelor climatice ale UE. Ca parte a mediului legislativ, UE își aliniaza dispozițiile privind piețele financiare și piețele de capital la provocările climatice. În martie 2018, Comisia a propus un plan de acțiune cuprinzător pentru integrarea durabilității pe piețele de capital³¹, cu trei obiective principale: reorientarea fluxurilor de capital către investiții durabile, gestionarea riscurilor financiare generate de schimbările climatice, degradarea mediului și aspectele sociale și promovarea transparenței și a acțiunilor pe termen lung în activitatea financiară și economică.

În luna mai 2018, Comisia Europeană a propus un prim pachet legislativ de măsuri³² pentru punerea în aplicare a planului de acțiune. Colegiuitorii au convenit asupra Regulamentului privind informările referitoare la investițiile durabile și riscurile legate de durabilitate și asupra Regulamentului privind indicii de referință pentru activitățile cu impact scăzut în ceea ce privește emisiile de carbon și indicii de referință pentru activitățile cu impact pozitiv în ceea ce privește emisiile de carbon. Comisia a emis orientări pentru raportările efectuate de întreprinderi privind informațiile referitoare la climă în temeiul Directivei privind prezentarea de informații nefinanciare³³. Se derulează negocieri cu privire la propunerea de regulament privind instituirea unui cadru de facilitare a investițiilor durabile (printr-o așa-numită „taxonomie”). Au loc activități preliminare și nelegislative și în ceea ce privește alte elemente ale planului de acțiune.

6. FINANȚAREA ACȚIUNILOR CLIMATICE

Integrarea politicilor climatice în bugetul UE

UE și-a propus ca în perioada 2014-2020 să aloce în medie cel puțin 20 % din bugetul său pentru cheltuielile legate de climă. Conform celor mai recente date disponibile, aceste cheltuieli au reprezentat 20,7 % din bugetul pentru 2018.³⁴ Se estimează că, în medie, în actualul cadru financiar multianual (CFM) se vor aloca 209 miliarde EUR (19,7 % din buget).

Pe baza acestor rezultate pozitive, la 2 mai 2018 Comisia a propus obiectivul mai ambițios ca în următorul CFM (2021-2027) să se aloce 25 % din buget pentru cheltuielile care contribuie la obiectivele climatice.³⁵

³¹ COM/2018/097 final.

³² https://ec.europa.eu/info/publications/180524-proposal-sustainable-finance_en

³³ https://ec.europa.eu/info/publications/non-financial-reporting-guidelines_en#climate

³⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/about_the_european_commission/eu_budget/draft-budget-2020-wd-13-web-1.4_soe.pdf

³⁵ https://ec.europa.eu/commission/publications/factsheets-long-term-budget-proposals_ro

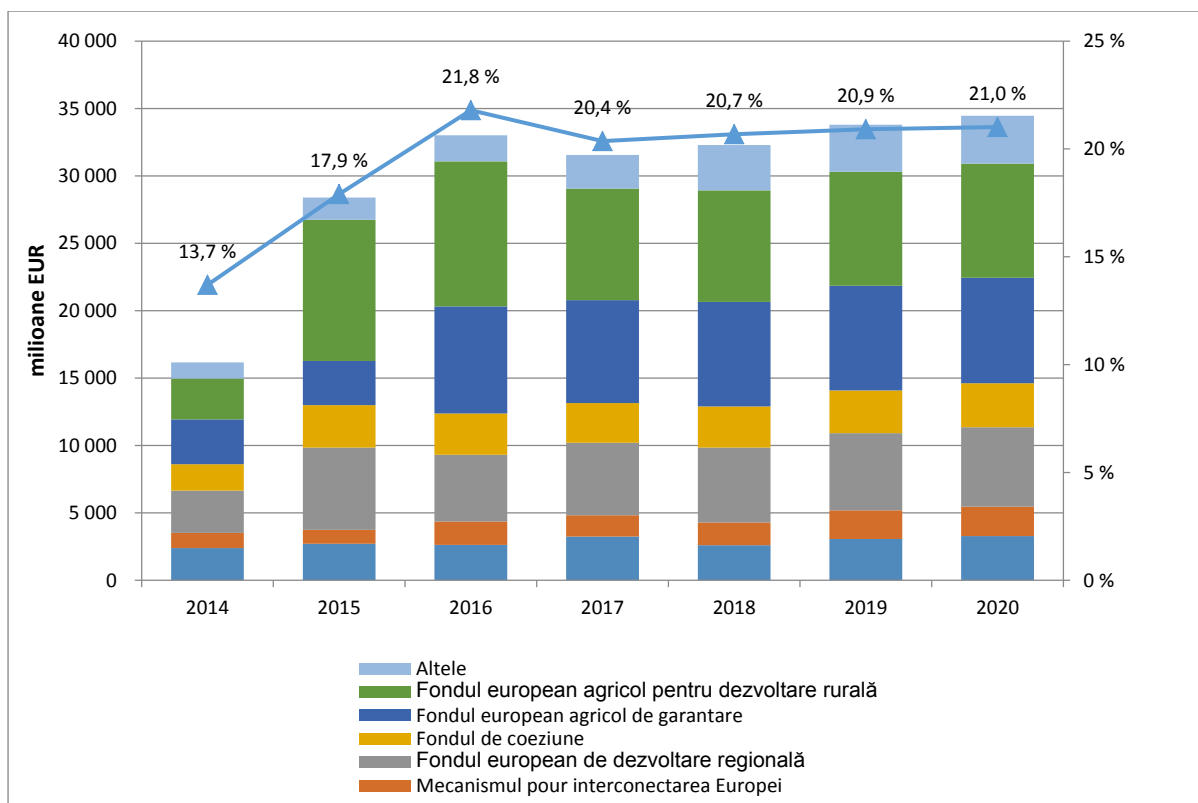

Figura 11: Cheltuieli din bugetul UE legate de politica climatică, în perioada 2014-2020 (în milioane EUR și ca procent din bugetul UE)

Utilizarea veniturilor din licitarea certificatelor EU ETS

În 2018, statele membre au câștigat 13,6 miliarde EUR din licitarea certificatelor EU ETS, cu 8 miliarde EUR mai mult decât în 2017, ca urmare a prețului mai ridicat al carbonului. În 2018, aproape 70 % din venituri au fost utilizate sau sunt prevăzute a fi utilizate în scopuri legate de climă și energie. În perioada 2013-2018, aproape 80 % au fost utilizate sau sunt prevăzute a fi utilizate în astfel de scopuri. Cea mai mare parte a veniturilor se utilizează la nivel național și la nivelul UE, în timp ce o sumă mai mică este destinată obiectivelor legate de climă și energie la nivel internațional. Figura 12 prezintă veniturile totale din EU ETS și utilizarea acestora în scopuri legate de climă și energie.

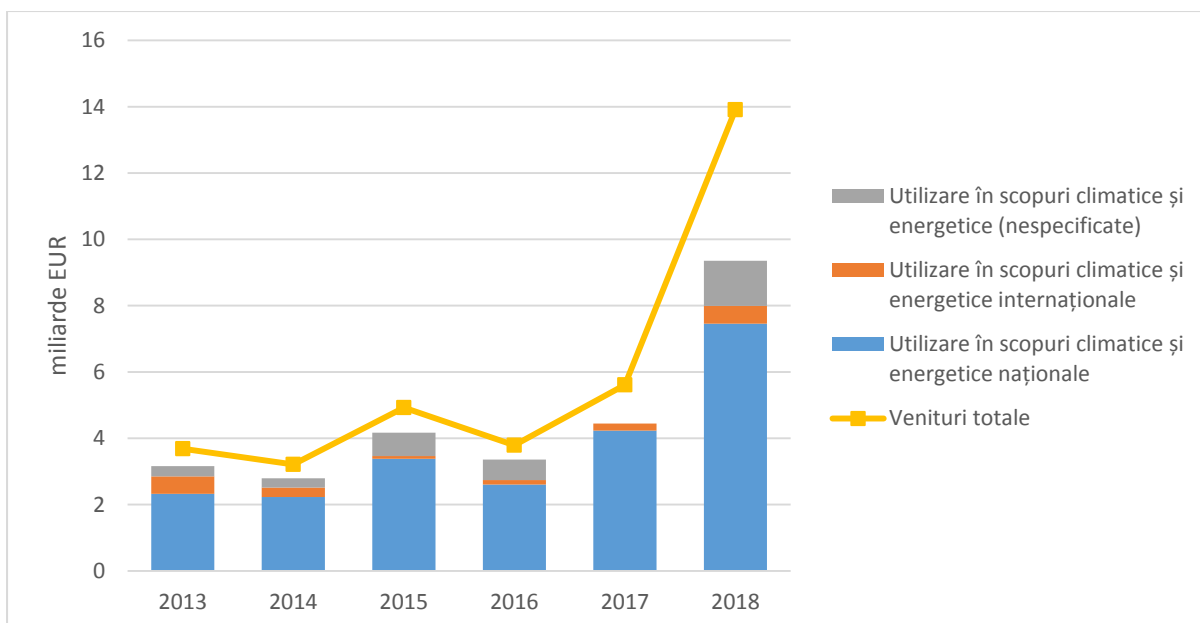

Figura 12: Utilizarea veniturilor obținute din licitarea certificatelor ETS în perioada 2013-2018 (miliarde EUR)

Din veniturile utilizate pentru obiective naționale, cele mai mari sume au fost cheltuite în domeniul energiei din surse regenerabile, al eficienței energetice și al transportului durabil. Figura 13 arată utilizarea pe plan intern a veniturilor din licitații.

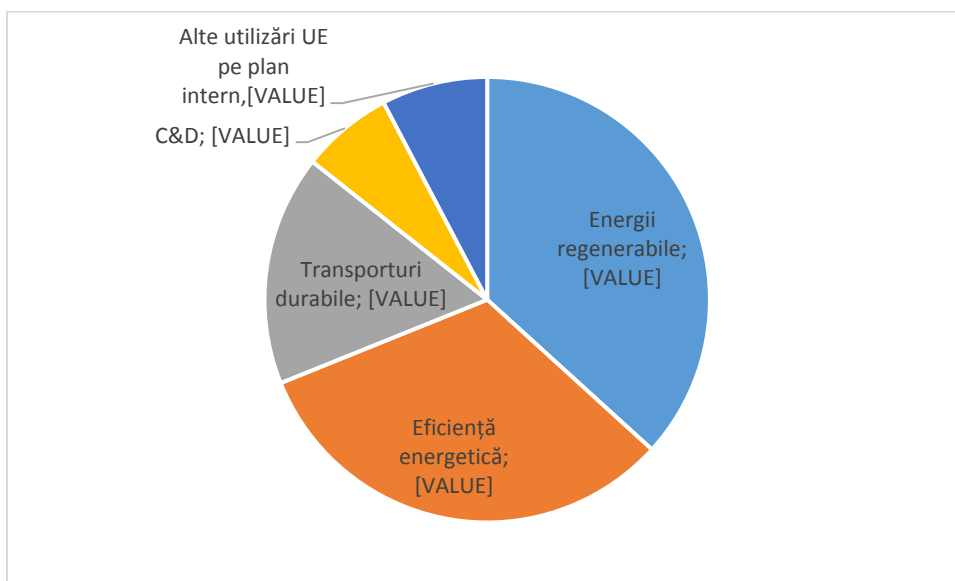

Figura 13: Utilizarea la nivel național a veniturilor obținute din licitarea certificatelor ETS, în perioada 2013-2018 (miliarde EUR)

Rezerva pentru instalațiile nou-intrate (NER) 300

NER 300 este unul dintre cele mai mari programe din lume de finanțare a unor proiecte demonstrative inovatoare în domeniul energiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon. Acesta este finanțat din monetizarea a 300 de milioane de certificate de emisii EU ETS.

Ca urmare a două cereri de propuneri, s-au acordat finanțări pentru 38 de proiecte din domeniul energiei din surse regenerabile și pentru un proiect de captare și stocare a carbonului, în 20 de state membre ale UE, în valoare de 2,1 miliarde EUR. Șapte proiecte sunt operaționale, iar cinci proiecte ar trebui să fie lansate până la sfârșitul anului 2019. Patru proiecte sunt în stadiul final al pregătirilor, urmând să fie operaționalizate până cel târziu la 30 iunie 2021.

Având în vedere contextul economic și politic dificil, de la conceperea programului NER 300 și până în prezent, 19 proiecte care fuseseră selectate pentru finanțare nu au reușit să obțină suficient sprijin financiar suplimentar și au fost retrase până în iulie 2019. Patru proiecte suplimentare se află în diferite etape de dezvoltare. Retragerile din cadrul celor două cereri de propuneri au eliberat o sumă totală de 1 358 de milioane EUR în vederea reinvestirii în instrumentele financiare existente (623 de milioane EUR din prima cerere) și în Fondul pentru inovare (735,5 milioane EUR din a doua cerere) (a se vedea caseta).

Fondul pentru inovare

Proiecte demonstrative InnovFin în domeniul energiei

Fondurile eliberate din proiectele anulate din prima cerere de propuneri (623 de milioane EUR până în prezent) sunt reinvestite în proiectele demonstrative InnovFin în domeniul energiei și în Instrumentul de îndatorare al Mecanismului pentru interconectarea Europei, ambele gestionate de Banca Europeană de Investiții.

Până în prezent, trei proiecte au fost selectate pentru a beneficia de fondurile necheltuite din NER 300 în cadrul proiectelor demonstrative InnovFin în domeniul energiei, în valoare de aproximativ 73 de milioane EUR:

1. Wave Roller: contribuția NER 300 se va ridica la 10 milioane EUR;
2. Windfloat: proiectul este susținut printr-o finanțare în cadrul proiectelor demonstrative InnovFin în domeniul energiei, de 60 de milioane EUR din fonduri necheltuite din NER 300. WindFloat beneficiază, de asemenea, de o subvenție în cadrul programului inițial NER 300, care se ridică la aproape 30 de milioane EUR;
3. Greenway EV Charging Network: proiectul a primit o finanțare din partea BEI în cadrul proiectelor demonstrative InnovFin în domeniul energiei, în valoare de 17 milioane EUR, din care aproape 3 milioane EUR provin din fondurile necheltuite din NER 300.

În plus, patru proiecte au beneficiat de asistență pentru dezvoltarea proiectelor finanțată prin fonduri necheltuite din NER 300.

Proiectul Windfloat, Portugalia

Fondul pentru inovare a fost înființat prin Directiva revizuită privind sistemul de comercializare a certificatelor de emisii³⁶. La un preț al carbonului de 20 EUR/tCO₂, o sumă de 10 miliarde EUR ar urma să fie mobilizată pentru susținerea demonstrării tehnologiilor inovatoare și a inovării revoluționare în sectoarele acoperite de EU ETS în condiții concurențiale. Regulamentul delegat privind funcționarea Fondului pentru inovare a intrat în vigoare în mai 2019³⁷. De-a lungul anului 2019, Comisia a comunicat activ cu industria și cu statele membre în vederea creșterii gradului de conștientizare a publicului cu privire la Fondul pentru inovare și pentru a discuta aspectele esențiale pentru fiecare sector în ceea ce privește selecția și desfășurarea proiectelor. Prima cerere de propuneri urmează să fie lansată la jumătatea anului 2020 și va fi urmată de cereri periodice de oferte până în 2030³⁸.

Fondul pentru modernizare

Fondul pentru modernizare va sprijini investițiile în tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon în sistemele de producere a energiei din zece state membre ale UE³⁹ cu venituri mici în acțiuni predefinite prin Directiva ETS. La un preț al carbonului de 20 EUR/tCO₂, vor fi generate aproximativ 14 miliarde EUR în următorul deceniu. Valoarea fondului a crescut de peste două ori în urma deciziei a cinci state membre de a transfera o parte din certificatele de solidaritate și/sau tranzitorii cu titlu gratuit. Eforturile Comisiei Europene de înființare a Fondului pentru modernizare au început cu o serie de ateliere tehnice desfășurate în toate statele membre beneficiare, în perioada septembrie 2018 - ianuarie 2019. Au loc acțiuni pregătitoare suplimentare pentru adoptarea unui act de punere în aplicare în prima jumătate a anului 2020.

LIFE – Politici climatice

Programul LIFE este instrumentul de finanțare al UE pentru mediu și politicile climatice; acesta cofinanțează proiecte cu valoare adăugată europeană. Bugetul total pentru finanțarea proiectelor în perioada 2014-2020 se ridică la 2,5 miliarde EUR în cadrul subprogramului pentru mediu și la 0,86 miliarde EUR în cadrul subprogramului pentru politici climatice. Cele mai multe proiecte LIFE în domeniul mediului aduc și beneficii climatice.

Subprogramul LIFE pentru politici climatice sprijină proiectele de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea, precum și guvernanta și acțiunile de informare în domeniul climei. În cererea de oferte organizată de programul LIFE în anul 2018, propunerile care au implicat beneficiari din 21 de state membre au fost recomandate pentru finanțări, Spania, Italia și Germania atrăgând cele mai mari finanțări.

Cadrul financiar multianual propus pentru 2021 - 2027 include un buget crescut de 5,45 miliarde EUR pentru programul LIFE pentru mediu și politici climatice.

³⁶ Directiva (UE) 2018/410 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2018 de modificare a Directivei 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii, articolul 10a alineatul (8).

³⁷ 28.5.2019 - C(2019) 1492 - [Regulamentul delegat \(UE\) 2019/856 al Comisiei de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea Fondului pentru inovare](#)

³⁸ https://ec.europa.eu/clima/policies/innovation-fund_en

³⁹ BG, CZ, EE, HR, LV, LT, HU, PL, RO și SK.

În domeniul politicilor climatice vor exista două subprograme: „Atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea” și „Tranziția către o energie curată”. Se preconizează că bugetul pentru politici climatice în perioada 2021-2027 va fi de aproximativ 1 miliard EUR. Activitățile subprogramului „Tranziția către o energie curată” sunt finanțate în prezent prin programul Orizont 2020 și vor fi înzestrate cu un buget asemănător.

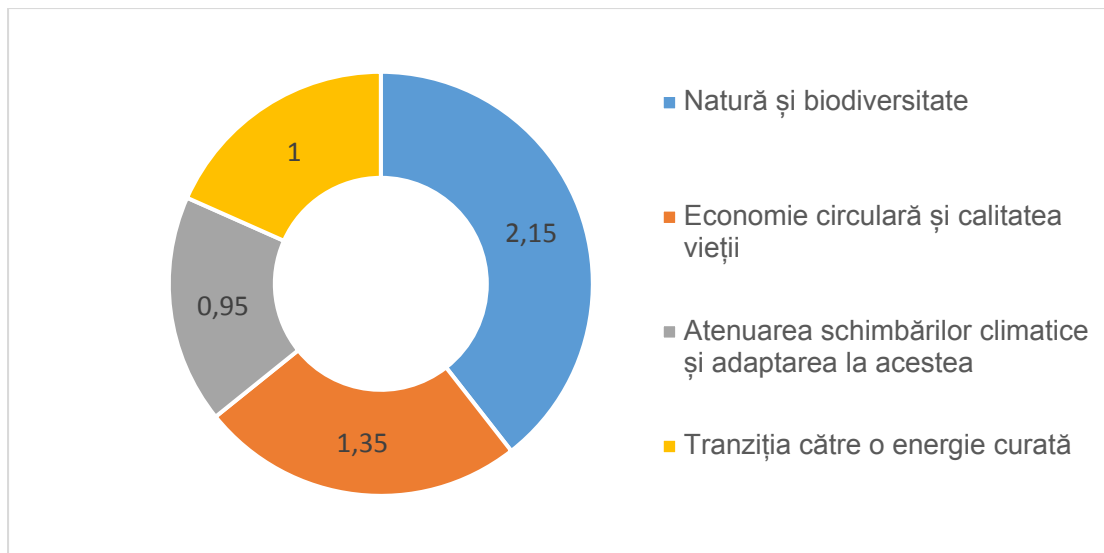

Figura 14: Alocare bugetară propusă pentru LIFE 2021-2027

7. ADAPTAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE

În ultimul an, s-au înregistrat progrese suplimentare în cadrul Strategiei UE privind adaptarea la schimbările climatice, care a fost adoptată în 2013 pentru a pregăti statele membre pentru impactul actual și viitor al schimbărilor climatice:

- ✓ în prezent, 26 de state membre au o strategie națională de adaptare, în timp ce celelalte state membre aproape și-au finalizat strategiile⁴⁰;
- ✓ peste 1 900 de orașe și localități din Europa s-au angajat, prin Convenția primarilor, să-și îmbunătățească reziliența la efectele schimbărilor climatice (numărul lor a crescut cu aproximativ 900 din 2018);
- ✓ mai multe proiecte de planuri naționale privind energia și clima conțin obiective de adaptare;
- ✓ a fost modernizată platforma CLIMATE-Adapt;
- ✓ Comisia Europeană a lansat o actualizare a studiului său PESETA⁴¹ privind o serie de efecte climatice, inclusiv o evaluare economică;
- ✓ programul LIFE finanțează proiecte de adaptare în domenii esențiale, de exemplu în ceea ce privește resursele de apă.

⁴⁰ Croația și Bulgaria lucrează încă la elaborarea strategiilor naționale.

⁴¹ <https://ec.europa.eu/jrc/en/peseta-iii>

Proiectul AgroClimaWater⁴² promovează utilizarea apei în mod eficient și susține o tranziție către o agricultură mai rezilientă la efectele schimbărilor climatice în țările mediteraneene. Programul LIFE oferă sprijin în valoare de 1,4 milioane EUR.

Acțiunile-pilot ale proiectului vizează livezile de măslini, citrice și piersici. Fermierii participanți își adaptează metodele pentru a obține cele mai mari randamente posibile, în ciuda disponibilității scăzute sau sporadice a apei. După doar doi ani de desfășurare, programul LIFE AgroClimaWater a înregistrat rezultate impresionante, cum ar fi o reducere cu 15 % a consumului de apă și utilizarea unei cantități cu 50 % mai mică de nutrienți în Italia, precum și un randament crescut cu 26 % al parcelelor-pilot din Grecia, în ciuda condițiilor climatice extreme din 2018.

Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice a fost evaluată în 2018, concluziile fiind pozitive⁴³. Unele dintre **lecțiile învățate** ar putea contribui la definirea acțiunilor viitoare de adaptare în Europa, de exemplu:

- Evoluțiile internaționale au creat necesitatea ca UE să își armonizeze acțiunile de adaptare cu Acordul de la Paris, cu Cadrul de acțiune de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre și cu obiectivele de dezvoltare durabilă;
- nevoia de adaptare la schimbările accelerate este chiar mai mare decât în momentul adoptării strategiei: trebuie să consolidăm mai bine infrastructura pentru a face față vremii extreme și schimbărilor climatice;
- **abordările ecosistemice** trebuie să fie mai bine încorporate în evaluarea și alegerea opțiunilor de adaptare;
- aspectele de **sănătate publică** ar trebui să primească mai multă atenție în politica de adaptare și planificare.

În cadrul programului **Orizont Europa**, a fost lansată o **Misiune privind adaptarea și transformarea societății**. Consiliul misiunii este prezidat de doamna Connie Hedegaard. Misiunile programului Orizont Europa vor asigura și orienta cercetarea și inovarea, vor atrage sprijinul industriei și al publicului prin obiective intermediare ambițioase și care pot fi comunicate publicului larg.

8. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL CLIMEI

Aviație

În 2018, Consiliul Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI) a adoptat standarde și practici recomandate în cadrul sistemului său de compensare și de reducere a emisiilor de carbon pentru aviația internațională (CORSIA). Obiectivul CORSIA este de a stabiliza impactul emisiilor generate de aviația internațională la nivelurile din 2020 prin compensare.

La nivelul OACI, punerea în aplicare este în curs, nefiind finalizată. Primele obligații de monitorizare au început în 2019, iar o etapă-pilot va începe din 2021. Cu toate că 81 de țări,

⁴² <http://www.lifeagroclimawater.eu/>

⁴³ https://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what_ro

care reprezintă 76,6 % din emisiile globale, s-au oferit deja să se alăture începând cu 2021, există încă incertitudini legate de acoperirea finală și de soliditatea sistemului, din cauza neparticipării țărilor cu activitate importantă în domeniul aviației, fiind încă necesară luarea deciziilor privind unitățile de emisii eligibile pentru compensare.

Statele membre ale UE au informat⁴⁴ OACI cu privire la diferențele existente între caracteristicile EU ETS pentru aviație și caracteristicile obligatorii din punct de vedere legal ale CORSIA cuprinse în standardele și practicile recomandate pentru a proteja spațiul de manevră politică al UE.

Transport maritim

În 2018, Organizația Maritimă Internațională (OMI) a adoptat o strategie privind reducerea emisiilor de GES provenite de la nave, care include un angajament internațional de reducere a emisiilor cu cel puțin 50 % până în 2050 comparativ cu nivelurile din 2008 (cuprinzând obiective intermediare privind intensitatea emisiilor de carbon). În calitate de membre ale Organizației Maritime Internaționale, statele membre ale UE trebuie să acționeze în sensul acestui angajament.

Strategia OMI include o listă de măsuri candidate pe termen scurt, mediu și lung pentru atingerea obiectivelor strategiei, acordând prioritate acelor măsuri care pot duce la reduceri suplimentare ale emisiilor chiar înainte de 2023, bazându-se și pe măsurile existente ale OMI, precum Indicele eficienței energetice de proiectare și Planul de gestionare a eficienței energetice a navelor. Comisia Europeană este implicată îndeaproape în negocierile în curs pentru măsuri concrete la nivelul OMI, inclusiv în propunerile făcute de statele membre ale UE.

În 2018, navele care acostau în porturile din Spațiul Economic European au început să își monitorizeze și să își raporteze emisiile, primele date privind emisiile fiind publicate la 30 iunie 2019⁴⁵. Acest sistem își propune să ofere informații solide pentru a sprijini deciziile de elaborare a politicilor și transparența necesară pentru a stimula adoptarea tehnologiilor și a comportamentului eficient din punct de vedere energetic. Până la sfârșitul anului 2019, Comisia Europeană va finaliza un raport privind funcționarea sistemului în primul an.

În cadrul Organizației Maritime Internaționale (OMI), activitățile de monitorizare a consumului de combustibil pentru nave au început la 1 ianuarie 2019, primele rapoarte urmând a fi prezentate în 2020. Drept urmare, navele care acostează în porturile UE trebuie să raporteze atât în temeiul Regulamentului UE privind monitorizarea, raportarea și verificarea (MRV), cât și al sistemului OMI de colectare a datelor.

Sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare

Cu un sprijin de 74,4 miliarde EUR oferit în 2018, UE și statele sale membre rămân cei mai mari furnizori de asistență oficială pentru dezvoltare către țările în curs de dezvoltare. UE, statele sale membre și Banca Europeană de Investiții sunt, de asemenea, cei mai mari

⁴⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32018D2027>

⁴⁵ Regulamentul (UE) 2015/757 privind monitorizarea, raportarea și verificarea (MRV) emisiilor de dioxid de carbon generate de transportul maritim.

furnizori de fonduri publice pentru finanțarea combaterii schimbărilor climatice, cu o contribuție de 20,4 miliarde EUR în 2017 (conform ultimelor cifre disponibile)⁴⁶.

Pentru Fondul verde pentru climă, statele membre ale UE au angajat un total de 4,7 miliarde USD în cursul mobilizării inițiale a resurselor fondului, reprezentând aproape jumătate din valoarea totală a angajamentelor, care se ridică la 10,3 miliarde USD. Cel mai probabil, rolul Europei va deveni și mai important în viitor. Germania și Norvegia sunt primele țări care au anunțat o dublare a contribuțiilor în runda de realimentare a Fondului verde pentru climă, în curs de desfășurare.

Alianța mondială împotriva schimbărilor climatice+ (AMSC+) este o inițiativă emblematică a UE în domeniul climei. În perioada 2007-2020, aceasta oferă subvenții de 750 de milioane EUR pentru politicile climatice și pentru dezvoltarea capacității în țările în curs de dezvoltare, care fac parte, în majoritatea lor, din țările cele mai puțin dezvoltate și din statele insulare mici în curs de dezvoltare. În cadrul actualizării în curs a contribuțiilor stabilite la nivel național în baza Acordului de la Paris, AMSC+ sprijină partenerii în elaborarea politicilor climatice și în planificarea ambițioasă a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea.

Planul de investiții externe al UE încurajează investițiile în țările în curs de dezvoltare din Africa și din regiunea din vecinătatea UE. Până în prezent, opt garanții vor contribui la înființarea și extinderea de proiecte în domeniul energiei din surse regenerabile și al conectivității în țările partenere, care au drept beneficiari milioane de oameni. De exemplu, Garanția europeană pentru energie din surse regenerabile, condusă de patru instituții financiare europene, va mobiliza până la 3,4 miliarde EUR pentru proiectele din Africa Subsahariană. Proiectele ar urma să reducă emisiile de carbon și penuria de energie, ar urma să creeze până la 12 000 de locuri de muncă și să adauge o capacitate de producție din surse regenerabile de aproximativ 2 GW.

Negocierile privind un nou parteneriat între UE și regiunea ACP (grupul statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific) după 2020 au început la 28 septembrie 2018. Acțiunile planificate după expirarea Acordului de la Cotonou⁴⁷ includ un angajament comun solid privind politicile climatice. În plus, în 2018, a fost lansată o nouă Alianță Africa-Europa pentru investiții și locuri de muncă sustenabile, care, printre alte aspecte, are ca scop stimularea protecției mediului și a forței de muncă.

Crearea unei legături între EU ETS și sistemul de comercializare a certificatelor de emisii al Elveției

După semnarea unui acord în noiembrie 2017 pentru a crea o legătură între sistemele de comercializare a certificatelor de emisii, Parlamentul European și parlamentul elvețian au aprobat acordul. Într-o etapă următoare, Elveția și UE trebuie să ratifice acordul pentru ca această legătură să devină operațională de la 1 ianuarie 2020.

⁴⁶ Cifrele din 2018 privind finanțarea de către UE a proiectelor în domeniul climei vor fi publicate în Concluziile Consiliului privind finanțarea combaterii schimbărilor climatice din toamna anului 2019.

⁴⁷ Acordul de la Cotonou reprezintă cadrul general al relațiilor UE cu țările ACP. Acesta va expira în februarie 2020.